

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 16 marca 2020 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że M. L. od 12 grudnia 2019 r. nie podlega ubezpieczeniom społecznym : emerytalnemu, rentowemu, i wypadkowemu jako osoba wykonująca pracę na podstawie umowy zlecenia u płatnika składek R. S.. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że przed zgłoszeniem dokonany przez ww. płatnika, M. L. był zgłoszony do ubezpieczenia zdrowotnego w PUP w Ł. jako osoba bezrobotna niepobierająca zasiłku dla bezrobotnych i posiadał przerwę w przebiegu ubezpieczeń społecznych, w tym ubezpieczenia chorobowego i wypadkowego. Co jednak istotne, zdaniem organu rentowego brak jest dowodów wskazujących na faktyczne wykonywanie przez niego pracy na rzecz płatnika na podstawie umowy zlecenia. W ocenie organu rentowego, zgłoszenie M. L. do ubezpieczeń w dniu 13 grudnia 2019 r. tj. po wypadku jakiemu uległ on w dniu 12 grudnia 2019 r., miało na celu jedynie uzyskanie świadczeń z ubezpieczeń społecznych przysługujących osobie wykonującej umowę zlecenia.

/decyzja k.34 – 39 akt ZUS/

W dniu 15 kwietnia 2020 r. do organu rentowego wpłynęło odwołanie M. L. od ww. decyzji. W treści odwołania M. L. wskazał, że w dniu 12 grudnia 2019 r. otrzymał z PUP ofertę pracy w firmie płatnik z czego zamierzał skorzystać. Po przyjeździe do firmy płatnika, wnioskodawca podpisał przygotowaną umowę zlecenia i rozpoczął wykonywanie powierzonych obowiązków. Wkrótce po rozpoczęciu pracy wnioskodawca uległ wypadkowi, który skutkowało powstaniem u niego czasowej niezdolności do pracy. M. L. jednocześnie zaznaczył, że do dnia 2 lutego 2020 r. pracodawca wypłacał mu wynagrodzenie, przy czym nie opłacał należnych składek na ubezpieczenia społeczne.

/odwołanie k.3 – 4/

W odpowiedzi na odwołanie pełnomocnik organu rentowego wniósł o jego oddalenie.

/odpowiedź na odwołanie k.6 – 8/

Zainteresowany R. S. nie zajął stanowiska w sprawie.

/okoliczność niesporna/

Na rozprawie w dniu 16 listopada 2021 r. pełnomocnicy stron podtrzymali dotychczasowe stanowiska w sprawie wnosząc o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

/protokół rozprawy z dnia 16 listopada 2021 r. , płyta CD k.162/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca M. L. urodził się (...), z zawodu jest informatykiem.

/okoliczności bezsporne/

Płatnik składek R. S. prowadzi działalność gospodarczą pod firmą (...). W zakresie prowadzonej działalności firma płatnika zajmuje się m.in. produkcją tekturowych opakowań. W 2019 r. firma płatnika osiągnęła przychód w wysokości 670 993,98 zł. Płatnik składek zatrudnia pracowników wyłącznie w oparciu o umowy zlecenia.

/okoliczności bezsporne/

Pod koniec 2019 r. wnioskodawca poszukiwał zatrudnienia, gdyż od sierpnia/września pozostawał bez pracy. Wnioskodawca stawiał się na obowiązkowe wizyty w Urzędzie Pracy, w tym w dniu 12 grudnia 2019 r. Podczas wizyt wnioskodawca otrzymywał oferty pracy, ale nie spełniały one jego oczekiwań.

/zeznania wnioskodawcy min.00:03:52 – 00:12:11 rozprawy z dnia 14 września 2021 r. , płyta CD k.91 w związku z jego informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:05:23 – 00:41:18 rozprawy z dnia 15 grudnia 2020 r. , płyta CD k.54 , zeznania świadka A. S. min.00:48:25 – 01:00:34 rozprawy z dnia 15 grudnia 2020 r. , płyta CD k.54 , karta wizyt k.20/

Płatnik składek poszukiwał pracownika, który miał zająć się składaniem – klejeniem tekturowych opakowań, co wynikało z jego zwiększonych potrzeb z uwagi na zbliżający się okres świąteczny. R. S., z uwagi na wieloletnią znajomość, zaproponował wnioskodawcy pracę w jego firmie, z czego wnioskodawca skorzystał.

/zeznania wnioskodawcy min.00:03:52 – 00:12:11 rozprawy z dnia 14 września 2021 r., płyta CD k.91 w związku z jego informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:05:23 – 00:41:18 rozprawy z dnia 15 grudnia 2020 r. , płyta CD k.54/

W dniach od 9 do 10 grudnia 2019 r. M. L. odbył szkolenie w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy, a ponadto został przeszkolony z obsługi maszyny służącej do produkcji pudełek – właściciel firmy zademonstrował maszynę oraz wyjaśnił mu w jaki sposób uzupełnia się klej , czy też czyści dysze.

/karta szkolenia k.21 akt ZUS , zeznania świadka E. S. min.00:06:33 – 00:31:52 rozprawy z dnia 13 kwietnia 2021 r. , płyta CD k.77 , zeznania wnioskodawcy min.00:03:52 – 00:12:11 rozprawy z dnia 14 września 2021 r. , płyta CD k.91 w związku z jego informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:05:23 – 00:41:18 rozprawy z dnia 15 grudnia 2020 r. , płyta CD k.54/

Brak zawarcia umowy zlecenia we wcześniejszej dacie niż 12 grudnia 2019 r. wynikał z faktu, że w tym właśnie dniu wnioskodawca miał odbyć wizytę w Urzędzie Pracy i liczył na lepszą ofertę pracy , której jednak nie otrzymał.

/zeznania wnioskodawcy min.00:03:52 – 00:12:11 rozprawy z dnia 14 września 2021 r., płyta CD k.91 w związku z jego informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:05:23 – 00:41:18 rozprawy z dnia 15 grudnia 2020 r. , płyta CD k.54/

W dniu 12 grudnia 2019 r., po odbyciu wizyty w Urzędzie Pracy, pomiędzy płatnikiem a M. L. została zawarta umowa zlecenia, na podstawie której wnioskodawca zobowiązał się do składania i klejenia pudełek, a płatnik do wypłaty wynagrodzenia w wysokości 14,70 zł za godzinę.

/umowa zlecenia k.23 akt ZUS/

W chwili zawierania spornej umowy wnioskodawca był zarejestrowany w Urzędzie Pracy jako osoba bezrobotna bez prawa do zasiłku.

/okoliczność bezsporna/

W dniu 12 grudnia 2019 r. obowiązki wykonywane przez wnioskodawcę sprowadzały się do obsługi maszyny służącej do sklejanania kartonów – pudełek. M. L. wkładał złożone uprzednio kartony do maszyny, które po sklejeniu, były odbierane z drugiej strony maszyny przez innego pracownika płatnika.

/zeznania świadka M. K. min.01:00:34 – 01:31:19 rozprawy z dnia 15 grudnia 2020 r. , płyta CD k.54 , zeznania wnioskodawcy min.00:03:52 – 00:12:11 rozprawy z dnia 14 września 2021 r. , płyta CD k.91 w związku z jego informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:05:23 – 00:41:18 rozprawy z dnia 15 grudnia 2020 r. , płyta CD k.54/

Około godziny 12:30, podczas próby oczyszczenia przez wnioskodawcę dyszy klejarki, przy ciągle pracującej maszynie, jego ręka została pochwycona przez jeden z wałków maszyny co skutkowało jej wciągnięciem między wałki maszyny. Pierwsza pomoc została udzielona wnioskodawcy przez M. K. oraz K. L.. Wezwane na miejsce pogotowie ratunkowe zaopatrzyło ranę wnioskodawcy oraz zabrało go do szpitala. Na miejsce wypadku przybyła także policja oraz Państwowa Inspekcja Pracy, celem wyjaśnienia wszelkich okoliczności zdarzenia.

/zeznania świadków: M. K. min.01:00:34 – 01:31:19 , K. L. min.01:31:19 – 01:47:52 rozprawy z dnia 15 grudnia 2020 r. , płyta CD k.54 , zeznania wnioskodawcy min.00:03:52 – 00:12:11 rozprawy z dnia 14 września 2021 r. , płyta CD k.91, akta dochodzenia PR 1 Ds.354.2020/

W wyniku zdarzenia wnioskodawca doznał złamania guzowatości paliczka dystalnego IV palca lewej ręki oraz naderwania nerwu znajdującego się w nadgarstku.

/dokumentacja medyczna k.142/

W dniu 13 grudnia 2019 r. płatnik składek zgłosił M. L. do ubezpieczeń od dnia 12 grudnia 2019 r. (M. L. nie został zgłoszony do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego).

/okoliczność bezsporna/

W dniu 29 stycznia 2020 r. do organu rentowego wpłynęła karta wypadku przy wykonywaniu przez wnioskodawcę umowy zlecenia, który miał miejsce 12 grudnia 2019 r.

/karta wypadku k.7 – 9 akt ZUS/

Od dnia wypadku wnioskodawca przebywał na zwolnieniu lekarskim.

/okoliczność bezsporna/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych wyżej dokumentów, znajdujących się w aktach sprawy, w aktach rentowych oraz załączonych aktach dochodzenia prowadzonego przez Prokuraturę Rejonową Ł., które Sąd uznał za wiarygodne, gdyż ze sobą korespondowały i wzajemnie się uzupełniały. Sąd dał wiarę dowodom z zeznań świadków w całości, w szczególności w zakresie tego, że odwołujący w dniu 12 grudnia 2019 r. wykonywał czynności do jakich był zobowiązany na podstawie umowy zlecenia, a także w jakich okolicznościach doszło do potwierdzenia w formie pisemnej zawarcia umowy zlecenia. Postawa świadków nie budziła zastrzeżeń co do wiarygodności ich zeznań, były one dla Sądu przekonywujące, toteż we wskazanym wyżej zakresie Sąd dał im wiarę w pełni. Wersja wnioskodawcy o tym, że stał się niezdolny do pracy od 12 grudnia 2019 r. z uwagi na to, że uległ wypadkowi w czasie wykonywania umówionej usługi na rzecz płatnika znajduje przy tym potwierdzenie w dokumentach zalegających w załączonych aktach dochodzenia prowadzonego przez Prokuraturę Rejonową Ł., jak i zalegającej w aktach dokumentacji medycznej wnioskodawcy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie jest zasadne i skutkuje zmianą zaskarżonej decyzji.

Spór pomiędzy odwołującym a Zakładem Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. koncentrował się wokół stanowiska organu rentowego, zgodnie z którym odwołujący nawiązał stosunek prawny jedynie w celu uzyskania świadczeń pieniężnych z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Ponieważ wnioskodawca oraz płatnik składek zawarli między sobą umowę zlecenia, podniesiony wyżej zarzut należało uznać za mający podstawę w przepisie art. 83 § 1 k.c. W związku z powyższym przedmiotem niniejszego postępowania było ustalenie, czy umowa zlecenia zawarta 12 grudnia 2019 r. stanowiła umowę ważną i skuteczną, czy też, zgodnie z twierdzeniem organu rentowego, umowę tę zawarto jedynie dla pozorów, w związku z czym nie wywołała ona i nie wywołuje skutków w zakresie podlegania ubezpieczeniom społecznym.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 4 i art. 12 ust. 1 ustawy z 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tj. Dz.U. z 2021 r. poz. 423) osoba wykonująca pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu. Natomiast ubezpieczeniu chorobowemu podlega dobrowolnie, zgodnie z art. 11 ust. 2 powołanej ustawy. W myśl art. 13 pkt. 2 w/w ustawy, obowiązek

ubezpieczeń trwa od dnia oznaczonego w umowie jako dzień rozpoczęcia jej wykonywania do dnia rozwiązania lub wygaśnięcia tej umowy.

Zgodnie z art. 36 ust. 1 w/w ustawy, każda osoba objęta obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowym podlega zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych. Obowiązkiem płatnika składek – z mocy art. 46 ust. 1 i art. 47 ust. 1 w/w ustawy – jest obliczanie, rozliczanie i opłacanie należnych składek za każdy miesiąc kalendarzowy oraz przesyłanie w wyznaczonym terminie deklarację rozliczeniową, imienne raporty miesięczne oraz opłacanie składek za dany miesiąc.

Ustawa systemowa nie zawiera własnej definicji pojęcia "umowy zlecenia" i jego znaczenie odczytywać należy zgodnie z treścią art. 734 i art. 750 k.c. Na mocy art. 734 § 1 k.c. przez umowę zlecenia przyjmujący zlecenie zobowiązuje się do dokonania określonej czynności prawnej dla dającego zlecenie. Natomiast w oparciu o art. 750 k.c. przepisy o zleceniu stosuje się do świadczenia usług, a więc czynności o charakterze faktycznym, które nie muszą prowadzić do osiągnięcia indywidualnie oznaczonego rezultatu.

Choć treść przepisu art. 734 k.c. wyraźnie wskazuje czynności prawne, to doktryna i orzecznictwo zgodnie wskazują, że umowa zlecenie może obejmować również zlecenia na wykonywanie czynności faktycznych.

Zlecenie jest umową konsensualną, a jej essentialia negotii obejmują jedynie określenie czynności, którą przyjmujący zlecenie ma wykonać. Umowa zlecenia należy więc do kategorii umów o świadczenie usług, a więc do wykonywania czynności mieszczących się w zakresie określonym wolą stron.

Strony zawierające umowę zlecenia, stosownie do treści art. 353¹ k.p.c., mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego. Wedle woli stron, umowa zlecenie może dotyczyć tak pojedynczego wykonania konkretnej czynności, jak i wykonywania wielokrotnego, powtarzalnego, rozciągniętego w czasie.

Odpowiedzialność osoby przyjmującego zlecenie jest rozpatrywana w zakresie jej starannego działania przy wykonywaniu przedmiotu zlecenia, co oznacza, że czynnikiem decydującym przy ocenie pracy tej osoby jest kryterium wykonywanie przez nią czynności na określonym, ustalonym przez strony stosunku prawnego, poziomie.

W niniejszej sprawie Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyjął stanowisko, zgodnie z którym umowa zlecenia z 12 grudnia 2019 r. zawarta między odwołującym i płatnikiem składek miała charakter pozorny, gdyż odwołujący według pozwanego faktycznie nie wykonywał przedmiotu umowy zlecenia.

Wobec powyższego Sąd Okręgowy zważył, że zgodnie z art. 83 § 1 k.c. nieważne jest oświadczenie woli złożone drugiej stronie za jej zgodą dla pozorów.

Pozorność umowy wyraża się w braku zamiaru wywołania skutków prawnych przy jednoczesnym zamiarze stworzenia okoliczności mających na celu zmylenie osób trzecich. Istotne znaczenie ma tu niezgodność między pierwotnym aktem woli, a jego uzewnętrznieniem. Wskazać należy, że o pozorności danej umowy decydują okoliczności wskazane w art. 83 § 1 k.c., które występować muszą w czasie składania przez strony oświadczeń woli. W doktrynie wyróżnia się dwie formy pozorności: pozorność czystą, zwaną też bezwzględną lub absolutną, kiedy to strony, dokonując czynności prawnej, nie mają zamiaru wywołania żadnych skutków prawnych oraz pozorność kwalifikowaną, zwaną względną lub relatywną, kiedy strony zawierają czynność prawną pozorną (zob. wyrok Sąd Najwyższego z 26.07.2012r., I UK 27/12, z 12.07.2002r., V CKN 1547/00).

Utrwalony jest pogląd, formułowany w oparciu o treść cytowanego art. 83 k.c., zgodnie z którym zamiar nawiązania stosunku ubezpieczenia społecznego, bez rzeczywistego wykonywania umowy zlecenia, świadczy o fikcyjności zgłoszenia do pracowniczego ubezpieczenia społecznego. Do pozorności umowy zlecenia - powodującej jej nieważność - dochodzi wyłącznie wówczas, gdy strony umowy zlecenia nie zamierzają wywołać skutku prawnego w postaci nawiązania stosunku zlecenia, a ich oświadczenia, uzewnętrznione umową zlecenia, zmierzają wyłącznie do wywołania skutku w sferze ubezpieczenia społecznego. Umowa zlecenia jest zawarta dla pozorów, jeżeli przy składaniu oświadczeń

woli obie strony mają świadomość, że osoba określona w umowie jako zleceniobiorca nie będzie wykonywać przedmiotu zlecenia, a osoba określona jako zleceniodawca nie będzie korzystać z jej świadczenia, czyli gdy strony z góry zakładają, że nie będą realizowały swoich praw i obowiązków wypełniających treść umowy zlecenia.

W niniejszej sprawie Sąd Okręgowy zważył, że zgodnie z cytowanym wyżej art. 13 pkt 2 ustawy systemowej, okres podlegania obowiązkowi ubezpieczenia w przypadku zleceniobiorców następuje od dnia oznaczonego w umowie jako dzień rozpoczęcia jej wykonywania do dnia rozwiązania lub wygaśnięcia tej umowy. Z wykładni językowej art. 13 pkt 2 ustawy systemowej, wynika, że przez „rozpoczęcie wykonywania umowy zlecenia” należy rozumieć faktyczne podjęcie wykonywania usług na podstawie tej umowy. Oznacza to, że nie samo zawarcie umowy zlecenia, ale dopiero rzeczywiste wykonywanie usług na jej podstawie stwarza obowiązek ubezpieczeń emerytalnego i rentowych. Jeżeli bowiem nie doszło do rozpoczęcia wykonywania umowy zlecenia z powodu przeszkód prawnych lub faktycznych, to obowiązek ubezpieczenia nie powstaje. Podleganie ubezpieczeniom społecznym wynika bowiem z prawdziwego zatrudnienia, a nie z samego faktu zawarcia stosownej umowy, a dokument w postaci umowy nie jest niepodważalnym dowodem na to, że osoby podpisujące go, jako jej strony, następnie rzeczywiście realizowały wynikający z niej stosunek cywilno-prawny. Z ugruntowanego orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika, że przy ocenie istnienia tytułu do ubezpieczenia społecznego wskazuje się na faktyczne wykonywanie umowy czy działalności (zob. przykładowo: wyrok SN 26.02.2013 r., I UK 472/12; postanow. SN z 18.10.2011 r., III UK 43/11; wyrok SN z 24.08.2010 r., I UK 74/10; wyrok SN z 13.11.2008 r. II UK 94/08). Jakkolwiek orzeczenia Sądu Najwyższego dotyczą z reguły umowy o pracę lub działalności gospodarczej, to stwierdzenie powyższe ma walor ogólniejszy, z tego choćby względu, że obowiązek ubezpieczenia powiązany jest – co do zasady – z działalnością zapewniającą środki utrzymania. Celem ubezpieczenia jest ochrona przed skutkami zdarzeń losowych powodujących z reguły niezdolność do pracy, czyli ochrona dochodu uzyskiwanego z danego rodzaju działalności. Nie wystarczy zatem zawarcie samej umowy, lecz konieczne rozpoczęcie jej wykonywania. Umowa taka powinna mieć (przynajmniej w zamiarze) realne znaczenie gospodarcze. W innym przypadku można by mówić o relacji grzecznościowej, a nie stosunku prawnym. Tytułem przykładu na poparcie przytoczonego wyżej stanowiska warto także przywołać wyrok Sądu Najwyższego z 17.06.2008 r., I UK 402/07 (OSNP 2009/21-22/297), w którym SN stwierdził, że dopiero wykonywanie pracy na podstawie umowy zlecenia - a nie tylko zawarcie umowy - stwarza obowiązek ubezpieczenia emerytalnego i rentowego (art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy z 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych). Tak wyznaczoną kontynuację wspomnianej linii orzeczniczej można odnaleźć również m.in. w wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie z 21.08.2019 r. w sprawie III AUa 276/19, w którym stwierdzono, że dopiero "zawarcie i wykonywanie umowy zlecenia oznacza, że powstał tytułu ubezpieczenia, o jakim stanowi przepis art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy z 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych". *Legalis Numer 2242530*).

Należy podkreślić, że umowa o dotycząca zatrudnienia, w tym także wykonywanego na podstawie stosunku cywilnoprawnego: agencji, zlecenia, innej umowy o świadczenie usług jest zawarta dla pozorów i nie może w związku z tym stanowić tytułu do objęcia ubezpieczeniem społecznym, jeżeli przy składaniu oświadczeń woli obie strony mają świadomość, że osoba określona w umowie jako świadczeniodawca nie będzie świadczyć pracy, a świadczeniobiorca nie będzie korzystać z jej usług, czyli gdy strony z góry zakładają, że nie będą realizowały swoich praw i obowiązków wypełniających treść stosunku prawnego.

Kierując się powyższymi uwagami, Sąd Okręgowy przeprowadził postępowanie dowodowe w oparciu o załączone do akt sprawy dokumenty, potwierdzone w zeznaniach wnioskodawcy oraz świadków i na tej podstawie stwierdził, że sporna umowa nie miała charakteru pozornego, a realnym motywem jej zawarcia było odpłatne świadczenie usługi przez odwołującego na rzecz płatnika składek.

Należy także zaznaczyć, że w przypadku przepisów dotyczących umowy zlecenia ustawodawca nie uregulował szczegółowej formy jej zawarcia. To oznacza, że należy kierować się przepisami ogólnymi kodeksu cywilnego. To z kolei prowadzi do wniosku, że polskie prawo zezwala na dokonanie czynności prawnej – takiej jak zawarcie umowy – w dowolnej formie. Jeśli jest inaczej i konieczne jest np. zachowanie formy pisemnej, wówczas przepisy jasno to wskazują. Liczy się zatem w tym przypadku nie forma czy nawet nazwa umowy, a raczej to, czy nosi znamiona umowy zlecenia. Tym samym ustna umowa zlecenia jak najbardziej może mieć moc prawną. Nie zmienia to jednak faktu, że

np. w razie sądowego dochodzenia swoich praw (bo jedna osoba nie wywiązała się z umowy) forma pisemna może posłużyć jako przekonywujący dowód.

W niniejszej sprawie Sąd uznał, że pisemna umowa zlecenia opatrzona datą 12 grudnia 2019 r., potwierdza faktycznie, że co najmniej od tego dnia wnioskodawca świadczył pracę na rzecz płatnika. Podkreślić należy, że w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych przedmiot rozpoznania sprawy sądowej wyznacza przede wszystkim przedmiot decyzji organu rentowego zaskarżonej do sądu ubezpieczeń społecznych (por. postanowienie Sadu Najwyższego z 16.11.2016r. I UZ 29/16, wyroki Sądu Najwyższego: z 1.09.2010r., III UK 15/10, z 6.09.2000 r., II UKN 685/99).

Zdaniem Sądu Okręgowego w świetle całokształtu dostępnego materiału dowodowego nie ma natomiast żadnych wątpliwości, że wnioskodawca faktycznie wykonywał kwestionowaną umowę zlecenia z dnia 12 grudnia 2019 r., a wykonywane przez niego obowiązki sprowadzały się do obsługi maszyny służącej do sklejanania kartonów – pudełek. M. L. wkładał złożone uprzednio kartony do maszyny, które po sklejeniu, były odbierane z drugiej strony maszyny przez innego pracownika płatnika. Sąd nie podzielił wątpliwości organu rentowego w zakresie motywów, jakimi kierował się odwołujący i płatnik przy zawieraniu przedmiotowej umowy zlecenia. Istnienie realnej potrzeby zatrudnienia pracownika do obsługi maszyny – klejarki wynikał ze zwiększonej produkcji w związku ze zbliżającym się okresem świątecznym. Ponadto Sąd nie miał też żadnych wątpliwości, że wypadek, któremu uległ wnioskodawca miał miejsce w trakcie wykonywania pracy na rzecz płatnika, a powstanie niezdolności do pracy od 12 grudnia 2019 r. odwołującego było bezpośrednią konsekwencją tego wypadku, czego strony spornej umowy nie mogły w żaden sposób antycypować zawierając umowę zlecenia. Według Sądu z charakteru czynności wykonywanych przez ubezpieczonego w realiach niniejszej sprawy niewątpliwie wynika, że były one w istocie realizowane w ramach umowy starannego działania, które są charakterystyczne dla umowy zlecenia. Ustalone w sprawie okoliczności wobec jednoznacznego ustalenia, że wnioskodawca w spornym okresie wykonywał odpłatną usługę klejenia kartonów za pomocą maszyny – klejarki zaprzecza pozorności badanej umowy zlecenia.

Podkreślić w tym miejscu należy, wnioskodawca jako ubezpieczony, na dzień zawarcia spornej umowy zlecenia, spełniał wszelkie przesłanki do objęcia go z tego tytułu obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi, których powstanie kreuje z mocy prawa samo istnienie ważnej umowy zlecenia – a taką w świetle dostępnych dowodów jest badana umowa zlecenia z 12 grudnia 2019 r. Istnienie ważnego stosunku zlecenia przesądza bowiem o tym, że ubezpieczony na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 4 u.s.u.s. jako zleceniobiorca podlega ubezpieczeniom społecznym od dnia nawiązania stosunku zlecenia do dnia jego ustania. W przypadku odwołującego Sąd uznał, że przedłożone w sprawie dokumenty, a także wyjaśnienia wnioskodawcy i zeznania świadków potwierdzają, że faktycznie wykonywał on obowiązki, jakie zostały mu powierzone w związku z umową zlecenia. Powstała zaś w niedługim czasie niezdolność do pracy w związku z wypadkiem w czasie wykonywania umowy zlecenia na rzecz płatnika stanowiła okoliczność obiektywną, która zdaniem Sądu nie świadczy o tym, że sporna umowa została zawarta dla pozorów i której strony tej umowy nie mogły przewidzieć.

Nawet gdyby zaś hipotetycznie przyjąć, że do sporządzenia spornej umowy doszło już po wypadku, to jednak niesumienne, nierzetelne lub błędne postępowanie płatnika składek w zakresie braku potwierdzenia w formie pisemnej zawarcia umowy zlecenia przed wypadkiem nie może skutkować, w ocenie Sądu, manipulowaniem tak istotnym prawem jak podleganie obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym. Gdyby przyjąć założenie przeciwne - jak chce organ rentowy - to każde nierzetelne zachowanie płatnika w zakresie obowiązków zgłoszeniowych i rozliczeniowych, w przypadku częstej powtarzalności powodowałoby, że zleceniobiorca nigdy nie miałby żadnej pewności kiedy podlega ubezpieczeniu społecznemu, a kiedy nie.

Mając na uwadze powyższe rozważania, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił, że M. L. podlegał, od 12 grudnia 2019 roku obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym tj. emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy zlecenia u R. S. prowadzącego firmę (...) w L..

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art.98 k.p.c. zasądzając od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł. na rzecz M. L. kwotę 180 (sto osiemdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Wysokość

wynagrodzenia pełnomocnika Sąd ustalił zgodnie z § 9 ust.2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. 2015 poz. 1800).

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi ZUS wraz z aktami rentowymi.

13 XII 2021 roku.

S.B.